

**ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЮРИДИЧНИХ АНОМАЛІЙ
В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРАВОВІДНОШЕННІ****GENERAL CHARACTERIZATION OF LEGAL ANOMALIES
IN THE FIELD OF INFORMATION LEGAL RELATIONS****Маріц Д.О.,***кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри інформаційного права
та права інтелектуальної власності**Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»*

У статті розглядаються юридичні аномалії в інформаційному правовідношенні та їх співвідношення з нетиповими регуляторами суспільних відносин. Автором аналізується законодавство в інформаційній сфері, на підставі чого визначаються інформаційні презумпції, фікції та преюдиційні юридичні факти.

Ключові слова: інформаційне правовідношення, юридична аномалія, соціальні регулятори, презумпція, фікція, преюдиція.

В статье рассматриваются юридические аномалии в информационном правоотношении и их соотношение с нетипичными регуляторами общественных отношений. Автор анализирует законодательство в информационной сфере, вследствие чего определяются информационные презумпции, фикции и преюдиционные юридические факты.

Ключевые слова: информационное правоотношение, юридическая аномалия, социальные регуляторы, презумпция, фикция, преюдиция.

The article deals with legal anomalies in the field of information legal relations and their connection with atypical regulators of public relations. The author analyzes the legislation in the information sphere in consequence of which information presumptions, fictions and prejudicial legal facts are determined.

Key words: information legal relations, legal anomaly, social regulators, presumption, fiction, prejudice.

Постановка проблеми. Правове регулювання будь-яких правових відносин здійснюється нормативно-правовими актами, які опосередковують цей вид суспільних відносин. Водночас деякі правові норми, які регулюють інформаційні правові відносини, декларують можливість існування деяких нестандартних правових конструкцій, інформації як об'єкта інформаційних відносин, а також існування правомочності щодо набуття права власності на інформацію, що в результаті спричиняє появу так званих юридичних аномалій. Мається на увазі, що такі юридичні конструкції відрізняються від загальних уявлень та правил, що з точки зору положень теорії держави і права визнається шкідливим або негативним явищем для суспільних відносин. Водночас, як зазначає Н.І. Майданик, в юридичній літературі відсутній однозначний підхід до розуміння різновидів юридичних аномалій [1, с. 112]. Таке твердження повністю виправдовує себе дослідженнями у цій сфері представниками різних галузей права та, своєю чергою, визначається неоднозначністю розуміння вченими аномалій у конкретних правовідносинах. Однак, зауважимо, що галузеві напрацювання в цій сфері є поодинокими, зокрема це праці А.В. Гончарової (цивільно-правові аномалії у спадковому праві України), Н.Д. Когут (прогалини та аномалії у сфері інтелектуальної власності), Н.І. Майданик (аномалії зобов'язань у цивільному праві), Р.А. Майданика (аномалії у цивільному праві), А.В. Петрова (поняття та природа правових аномалій), Г.М. Чувакової (поняття правової аномалії). Водночас в інформаційній сфері юридичні аномалії досі не слугували предметом досліджень у вітчизняній науці, що і зумовлює актуальність вибраної тематики.

Метою статті є дослідження та визначення юридичних аномалій та їх змісту в інформаційних правових відносинах. Крім того, видається, що варто розмежувати юридичні аномалії від нетипових соціальних регуляторів інформаційних правовідносин, що дасть змогу визначити зміст та функцію кожної з названих категорій.

Виклад основного матеріалу. Як зазначає А.В. Петров, проблема аномалій у праві є мало дослідженою [2, с. 170].

На його думку, аномалії права – це відхилення в змісті права, які є випадковими та мають довільний характер, оскільки їх існування не відповідає об'єктивній логіці права, не витікає із закономірних проявів змістовної основи права [2, с. 177]. Г.М. Чувакова визначає правову аномалію як правопорушення, як результат виникнення юридичних конфліктів, як нездатність конфліктуючих сторін, у зв'язку з існуванням різних суб'єктивних факторів, самостійно вийти з конфліктного стану, як відхилення від нормального розвитку суспільних відносин, викликане поведінкою, що не передбачена правом як заборонена, або взагалі, що не є поведінкою, як слідство наявності прогалини у праві [3, с. 331–332].

На думку Р.А. Майданика, правові аномалії мають відмінний від загалу склад та/або зміст елементів цивільних правовідносин, що проявляється в незвично високому рівні невизначеності, непідконтрольності очікуваного юридичного результату внаслідок об'єктивного впливу на правовідносини певних фізичних, соціальних чинників. Хоча цивільно-правова аномалія і є певним відхиленням від норми, вона визнається правомірним явищем та не може ґрунтуватись на правопорушенні, існуючи всупереч здоровому глузду [4, с. 27–28]. Так, до аномальних прав належать зобов'язання, інші суб'єктивні права з відхиленнями, зокрема право на «інформаційну» власність [4, с. 46]. Водночас правовими аномаліями вчені вважають презумпції, фікції, правові аксіоми, преюдиційні юридичні факти. Втім, одні й ті самі явища у науковій юридичній літературі мають різну узагальнюючу назву. О.Є. Гольцова, зокрема, застосовує термін «нетипові регулятори суспільних відносин» [5, с. 1–17]. Нетипові регулятори суспільних відносин – це специфічні своєрідні різновиди правил, що були сформовані під час розвитку юридичної теорії і практики та застосовуються для врегулювання суспільних відносин під час виникнення «нестандартних» ситуацій [5, с. 9]. До таких нестандартних регуляторів належать: правова аксіома – самоочевидна істина; юридична фікція – особливий прийом, коли дійсність підводять під форму, що їй не відповідає; правова презумпція – припущення про наявність або

відсутність юридичних фактів, преюдиція – факт, який встановлено в процесі судового розгляду, та повторне з'ясування таких фактів вже не вимагається. Тобто, з одного боку, вчені розглядають фікції, презумпції, аксіоми як нетипові регулятори суспільних відносин, а з іншого – як різновиди юридичних аномалій. Постає питання про співвідношення цих понять. Якщо відштовхуватися від запропонованого визначення О.Є. Гольцової, то «нестандартність» ситуації в інформаційному правовідношенні, на наш погляд, може виникати: в результаті неузгодженості норм між собою, їх колізії, прогалин правового регулювання, диспозитивності норм, нетипових об'єктів інформаційного правовідношення тощо. Такі передумови дають змогу застосовувати (нетипові) юридичні конструкції, які називають спеціальними прийомами юридичної техніки (презумпції, фікції).

Презумпція у праві – це припущення про наявність чи відсутність факту, що ґрунтується на спостереженнях за повторюваними аналогічними явищами, подіями, фактами та раціональному зв'язку між ними, спрямоване на регулювання суспільних відносин, формулюється у законодавстві або/та в акті застосування права, може допускати виключення, але умовно приймається за істину, поки не буде доведено протилежне [6, с. 13]. Соціальна сутність презумпцій полягає у тому, що вони є універсальним регулятором поведінки і діють в усіх сферах людської діяльності. Однак, незалежно від кількісного співвідношення підтверджень і спростувань презумпції, вона продовжує діяти доти, доки не буде відмінена компетентним органом в установленому порядку [6, с. 7]. Є різні критерії для класифікації презумпцій. У цьому разі ми розглядаємо лише правові презумпції, які зафіксовані у нормах інформаційного законодавства і, таким чином, є галузевими презумпціями. Так, до основних галузевих інформаційних презумпцій належать:

- презумпція, що визначає право кожного на інформацію (ст. 5 Закону України «Про інформацію»);
- непорушність права на інформацію;
- презумпція свободи обміну інформацією;
- презумпція рівності суб'єктів інформаційних правовідносин у правах і можливостях доступу до інформації (ч. 1 ст. 7 Закону України «Про інформацію»);
- презумпція оприлюднення публічної інформації (п. 1 ч. 1 ст. 3 Закону України «Про доступ до публічної інформації»);
- презумпція обов'язкового прийняття та розгляду звернень громадян (абз. 1 ст. 7 Закону України «Про звернення громадян»);
- презумпція вини і презумпція невинуватості (залежно від сфери інформаційного правопорушення);
- презумпція знання закону;
- презумпція достовірності, повноти інформації;
- презумпція гарантованості права на інформацію;
- презумпція правомірності одержання, використання, поширення, зберігання інформації;
- презумпція відкритості інформації.

Так, законодавством і презюмується право на охорону і захист інформації, а також захищеність особи державою від втручання в її особисте та сімейне життя. Таким чином, презумпції виконують регулятивну функцію та виступають одним із специфічних елементів правового регулювання. Таким чином, ми можемо говорити про те, що інформаційні правові презумпції виконують подвійну функцію – презюмують існування та реалізацію самого суб'єктивного права на інформацію (а також інформаційних прав), а також презюмують захист та охорону таких прав. Крім цього, сфера існування інформаційних презумпцій також є подвійною, оскільки міститься як у приватно-правових, так і в публічно-правових нормах інформаційного законодавства. На наш погляд, особливістю презумпції права на інформацію є те, що вона має обмеження, які виявляються в процесі реалізації суб'єктивного права доступу до інформації (конфіденційної або таєм-

ної). До таких обмежень належать: особливий суб'єктний склад, вид інформації, а також обставин, які визначені у ч. 2 ст. 6 Закону України «Про інформацію».

Д.С. Суханова дійшла висновку, що презумпції є невід'ємною складовою частиною європейських і міжнародних стандартів, втілення яких у національну правову систему є важливою гарантією забезпечення прав і свобод людини в Україні та її входження в європейський правовий простір [7, с. 4]. Право людини на інформацію включає в себе надзвичайно великий спектр правомочностей, зокрема, що стосується права особи на достовірну інформацію про товар. Так, Закон України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» під презумпцією відповідності визначає припущення, яке визнається достовірним, поки не буде доведено інше, про те, що продукція, пов'язаний із нею процес або метод виробництва чи інший об'єкт відповідає вимогам відповідного технічного регламенту, що визначені в ньому, а орган з оцінки відповідності відповідає спеціальним вимогам до призначених органів з оцінки відповідності чи визнаних незалежних організацій. В європейській площині для забезпечення функціонування внутрішнього ринку, усунення технічних бар'єрів торгівлі, в Європейському Союзі створена максимальна прозорість прийняття технічних стандартів та регламентів. На регулювання питань обміну інформацією при прийнятті технічних регламентів та стандартів розроблена Директива 98/34/ЄС «Про встановлення процедури надання інформації у сфері технічних стандартів та регламентів, а також правил послуг Інформаційного суспільства» [8, с. 78]. Назвемо деякі національні стандарти, які гармонізовані європейським, зокрема, Перелік національних стандартів, що ідентичні гармонізованим європейським стандартам та відповідність яким надає презумпцію відповідності іграшок вимогам Технічного регламенту безпечності іграшок (наказ Мінекономрозвитку від 11.11.2013 р. № 1336), Перелік національних стандартів, що ідентичні гармонізованим європейським стандартам та відповідність яким надає презумпцію відповідності безпечності нехарчової продукції (наказ Мінекономрозвитку від 14.03.2017 р. № 241).

Правові презумпції та правові фікції, попри їх певну схожість, пропонується розмежовувати за способом утворення. Фікція виступає як прийом мислення, коли реально неіснуюче видається за наявне і, навпаки, вона слугує суто прагматичним цілям. Фікції завжди виражені імперативно, тоді як презумпції можуть бути як імперативними, так і диспозитивними. У порівнянні з правовими аксіомами, презумпція може бути спростованою, а аксіоми не можуть бути спростовані за жодних обставин, оскільки вже відображають вже встановлені, достовірні знання [9, с. 8, 9].

Найважливішою передумовою виникнення правових фікцій є необхідність регулювання відносин, що складаються в суспільстві за допомогою умовно сформульованої дійсності [10, с. 6]. Так, значення фікцій полягає у тому, що вони виявляють суперечності або ступінь невідповідності між суспільними відносинами як змістом і правом, як формою їх опосередкування. Право, коли воно відстає від суспільних відносин, стає фікцією і гальмує поступальну ходу суспільних відносин, що потребує змін і доповнень, і відбувається оновлення системи права, окремих його галузей і норм. Так, на думку О.В. Ул'яновської, до фікцій в інформаційному праві належить сама інформація, інформаційні ресурси, документ, електронний документ, електронний цифровий підпис [10, с. 13]. Із цього приводу варто додати, що поряд із повноцінними суб'єктивними правами у реальній дійсності інколи виникають блага, які писане право об'єктивно не готове регулювати, незважаючи на існування дійсної необхідності у визнанні і захисті таких ситуацій. Такими квазіправами виступають права на «нетрадиційні блага», зокрема об'єкти інформаційної власності (домен, сайт, персональні дані фізичної особи) [4, с. 960–961]. Так, існує думка, що застосування фікцій в інформаційному просторі зумовлюється зростанням віртуальних об'єктів та суб'єктів [11, с. 47].

О.В. Кохановська вважає, що самі поняття «інформаційні права», «право на інформацію» варто розуміти як правову фікцію, оскільки такі вирази стосовно інформації є вельми умовними [12]. Втім, і постає питання щодо правомірності виникнення права власності на інформацію. Так, є погляд на розмежування понять: інформаційне право та право власності на річ (документ, продукт, ресурс), в якій інформація втілена, які не залежать одне від одного. При цьому перехід права на інформацію як на об'єкт інформаційного права не означає переходу права власності на форму, в якій вона уречевлена (на документ, продукт, ресурс тощо). Своєю чергою, перехід права власності на документ (продукт, ресурс тощо) як на річ не означає переходу прав на інформацію. Інформація як відомості, зафіксовані на матеріальному носії (документована інформація), ототожнюється з цим носієм для зручності обігу в разі легального закріплення такого поєднання визначеними способами і відповідно до законодавства України [12]. Таке твердження не викликає заперечень, якщо йдеться про виникнення права власності на певний об'єкт права інтелектуальної власності, коли перехід права власності на річ не означає переходу права власності на об'єкт права інтелектуальної власності і навпаки. Втім, якщо інформація виступає як товар [13, с. 119–123], то з приводу такого специфічного об'єкта можуть виникати договірні відносини.

Отже, постає питання про можливість виникнення права власності на інформацію. Попередня редакція Закону України «Про інформацію» містила норму, яка прямо визначала виникнення права власності на інформацію. Однак нині така норма виключена зі змісту зазначеного закону. Можливість набуття права власності на інформацію є правовою фікцією та юридичною аномалією. Фіктивність полягає в тому, що реально неіснуюче право видається за наявне. Аномальність такої конструкції також має місце, оскільки має місце відхилення від загального правила щодо змісту такого правовідношення (володіння, користування та розпорядження). Оскільки передання такої інформації не означає фізичної втрати такої інформації в особи, яка її надає, тому що залишається фактичний зв'язок людини з інформацією, оскільки людина не перестає бути носієм такої інформації, незалежно від закріплення інформації на матеріальному носії.

Регулятором суспільних відносин виступає також преюдиційний юридичний факт. Преюдиційним юридичним фактом є факт, встановлений рішенням суду або вироком суду, що набрали законної сили. Отже, джерелом дії преюдиції є законна сила судового рішення. Дія преюдиції обмежена суб'єктивними та об'єктивними межами законної сили судового рішення [14, с. 9]. Водночас варто зазначити, що у законодавстві відсутнє легальне визначення преюдиційного факту або преюдиції. Зважаючи на те, що інформаційні спори можуть мати місце як в адміністративному, цивільному, господарському, кримінальному судочинстві, вважаємо за потрібне звернути увагу на правову позицію Вищого адміністративного суду України, що викладена у листі від 14.11.2012 р. № 2379/12/13-12. Так, є думка, що преюдиція є незаперечною, тоді як презумпція є спростовною [9, с. 9]. Така позиція є дискусійною. Чинне законодавство України встановлює обов'язковість врахування адміністративними судами фактів, встановлених судовими рішеннями в інших справах. Відповідно до ч. 1 ст. 72 Кодексу адміністративного судочинства (далі – КАС), обставини, встановлені судовим рішенням в адміністративній, цивільній або господарській справі, що набрало законної сили, не доказуються при розгляді інших справ, в яких беруть участь ті самі особи або особа, щодо якої встановлено ці обставини. На противагу такій нормі, у листі від 14.11.2012 р. № 2379/12/13-12 зазначається, що передбачене ч. 1 ст. 72 КАС України звільнення від доказування не має абсолютного характеру і не може сприйматися судом як неможливість спростування під час судового розгляду обставин, які зазначені в іншому судовому рішенні. До того ж, у листі

зазначається, що адміністративні суди не мають сприймати як обов'язкові висновки щодо фактичних обставин справи, наведені у чинних судових рішеннях за інших адміністративних, цивільних чи господарських справ. Це означає, що під час розгляду справи судом вищої інстанції можливе повторне з'ясування фактичних обставин, тобто сторонам надається змога повторно доказати факти. За таких умов, втрачається будь-який сенс преюдиційного факту. Тому вважаємо, що преюдиційний факт підлягає повторному перегляду лише у разі скасування попереднього рішення. В усіх інших випадках такий перегляд фактів є незаконним.

Закон України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» у ст. 17 передбачає застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики суду як джерело права. Загальним для судового прецеденту і преюдицій є те, що у разі застосування прецеденту і преюдицій йдеться про використання раніше винесеного рішення, однак прецедентне рішення, з огляду на авторитет вищого суду, є обов'язковим для судів, які розглядають аналогічні справи, а правило преюдиційності передбачає обов'язковість фактів, встановлених попереднім рішенням суду і що мають значення для справи, яка розглядається. Відмінність між застосуванням закону за аналогією і преюдицією полягає в тому, що у разі застосування аналогії використовується інша, подібна норма права, тобто необхідна наявність прогалини у праві, а преюдиційний вирок має чітко індивідуальний характер і регулює конкретну правовідносину [15, с. 4]. Незважаючи на те, що розглядувані категорії є правилами прийняття попередніх рішень і стають основою висновків про факти, преюдиція, на відміну від презумпції, виникає лише тоді, коли є вже вирішена справа або питання, що містять ті самі факти, які мають розглядатися у справі (питанні), що вирішується [16, с. 126]. Вважаємо, що *преюдиційним юридичним фактом в інформаційному правовідношенні* є рішення суду, що набрало законної сили щодо факту або фактів щодо осіб, які брали участь у справі, і не скасовано рішенням суду вищої інстанції.

Висновки. Отже, підбиваємо підсумки.

1. Правові фікції, правові презумпції, аксіоми та преюдиції виступають специфічними регуляторами інформаційних правовідносин. Юридичні аномалії в інформаційній сфері, своєю чергою, передбачають існування не типових правових відносин та їх змісту, суб'єктивних прав, об'єктів.

2. Обстоюється думка, що можливість набуття права власності на інформацію є фікцією, оскільки таке право може виникати лише на річ, об'єкт матеріального світу, а інформація є нематеріальним об'єктом. Отже, матеріальне закріплення інформації та її відчуження не означає переходу права власності на такий носій, а також на саму інформацію. Оскільки сама інформація і матеріальний носій не можуть розглядатися як єдине ціле, носій інформації слугує лише способом її передання. Аномальність об'єкта інформаційного правовідношення, яким виступає інформація, полягає в тому, що такий об'єкт може мати різні форми існування, у вигляді інформаційного ресурсу, інформаційної послуги, інформаційного продукту тощо.

3. Зроблено висновок про існування процесуальної аномалії в адміністративному судочинстві, зміст якої в запереченні абсолютного характеру преюдиційного юридичного факту, визначеного попереднім рішенням суду (в цивільній, господарській, адміністративній справі).

4. Рішення суду як юридичний факт має свою специфіку, яка виявляється в індивідуальному характері врегулювання спору, тобто поширюється лише на її учасників, за винятком рішень суду в Україні та Європейського суду з прав людини, які можуть за аналогією як прецедент застосовуватися до таких правовідносин. Тобто застосування прецеденту у судочинстві України є процесуальною аномалією врегулювання інформаційних спорів, яка полягає у відхиленні від індивідуального характеру таких рішень, що поширюються лише на її сторін.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Майданик Н.І. Поняття аномалій зобов'язань у цивільному праві України. *Jurnalul juridic national: teorie și practică*. 2014. № 3. С. 111–114.
2. Петров А.В. Аномалии права: понятие и природа. *Вестник Нижегородского университета им. Н.И. Лобачевского*. 2015. № 1. С. 170–180.
3. Чувакова Г.М. Интерпретація поняття «правова аномалія». *Актуальні проблеми держави і права*. 2009. Вип. 50. С. 328–334.
4. Аномалії в цивільному праві України: навч.-практ. посіб. для студ. юрид. ф-ту / Майданик Р.А. та ін.; за заг. ред. Р.А. Майданика; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Юрид. ф-т, Каф. цивіл. права, [Адвокат. об-ня "АКТИО"]. К.: Юстініан, 2010. 1007 с.
5. Гольцова О.Є. Нетипові регулятори суспільних відносин у системі соціально-правового регулювання: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01. Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. Київ. 2015. 17 с.
6. Ляшенко Р.Д. Презумпції у праві: питання теорії та практики: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01. Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. К. 2011. 19 с.
7. Суханова Д.С. Міжнародно-правові та національно-правові презумпції у сфері прав і свобод людини та громадянина: порівняльно-правовий аспект: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01. Міжнар. гуманіт. ун-т. О. 2010. 22 с.
8. Сенаторов М.В., Сенаторова О.В. Промислові стандарти та оцінка відповідності: порівняльно-правове дослідження відповідності законодавства України *Acquis Communautaire* Європейського союзу. К. 2009. 214 с.
9. Зозуль І.В. Презумпції в адміністративному праві України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Нац. авіац. ун-т. К. 2013. 19 с.
10. Ул'яновська О.В. Фікції в правовій системі України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01. Одес. нац. юрид. акад. О. 2009. 19 с.
11. Ул'яновська О.В. Інформаційні технології і правові фікції. *Актуальні проблеми держави і права*. 2006. Вип. 29. С. 43–47.
12. Кохановська О.В. Приватно-правове розуміння інформаційних відносин. URL: <http://aphd.ua/publication-154/> (дата звернення 20.06.2018).
13. Маріц Д.О. Інформація як товар. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2017. № 4 (volume 2). С. 119–123.
14. Черемнов Д.В. Юридичні презумпції та фікції в цивільному процесі України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». Одеса, 2015. 20 с.
15. Бережний О.І. Преюдиціальність судових рішень у кримінальних справах: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. Х. 2003. 20 с.
16. Супрун Т.М. Правові презумпції та суміжні поняття. *Бюлетень Міністерства юстиції України*. 2013. № 2. С. 125–132.

УДК 342.924

РЕЄСТРАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ ЯК МЕХАНІЗМ ЗАХИСТУ ПРАВ ОСІБ

REGISTRATION ACTIVITY OF PUBLIC ADMINISTRATION BODIES AS A MECHANISM FOR THE PROTECTION OF THE RIGHTS OF PERSONS

Матросова Є.О.,

аспірант юридичного факультету
Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

У статті розглянуто теоретичні та практичні проблемні питання правової природи, сутності та особливостей механізму державної реєстрації прав у державних реєстрах, а також аналіз законодавства, що регулює порядок державної реєстрації; розкрито законодавчий аспект гарантування прав осіб шляхом їх визнання державною; проаналізовані позитивні й негативні аспекти діяльності органів публічної адміністрації у сфері надання адміністративної послуги – державної реєстрації.

Ключові слова: державна реєстрація, публічне адміністрування, процедура реєстрації, речові права, адміністративна послуга, Державний реєстр прав, Єдиний державний реєстр.

В статье рассмотрены теоретические и практические проблемные вопросы правовой природы, сущности и особенностей механизма государственной регистрации прав в государственных реестрах, а так же анализ законодательства, которое регулирует порядок государственной регистрации, раскрыт законодательный аспект гарантирования прав лиц путём их признания государством, проанализированы положительные и отрицательные аспекты деятельности органов публичной администрации в сфере предоставления административной услуги – государственной регистрации.

Ключевые слова: государственная регистрация, публичное администрирование, процедура регистрации, вещные права, административная услуга, Государственный реестр прав, Единый государственный реестр.

The article deals with theoretical and practical problematic issues of legal nature, essence and peculiarities of the mechanism of state registration of rights in state registers, as well as analysis of legislation that regulates the procedure for state registration, discloses the legislative aspect of guaranteeing the rights of individuals, by their recognition by the state, positive and negative aspects of the activities of public administration in the provision of administrative services – the state registry tration.

Key words: state registration, public administration, registration procedure, proprietary rights, administrative service, State Register of Rights, Unified State Register.

Постановка проблеми. Актуальність даної тематики обумовлена наявністю значної кількості прогалин з боку національного законодавства, що регулює відносини безпосередньо у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно, їх обтяжень (далі – реєстрація прав), а також державної реєстрації юридичних осіб, їхньої символіки, громадських формувань і фізичних осіб-підприємців. На нашу думку, такі прогалини є неприпустимими, оскільки у зв'язку з цим не є досконалим збереження, за-

безпечення і захист прав осіб (фізичних чи юридичних), гарантованих законодавством.

Стан опрацювання тематики дослідження. Аналіз публікацій свідчить про відсутність комплексних досліджень, розрізненість наукової літератури. Дослідженням даної теми займалися такі українські науковці: О.О. Губанов, М.В. Жушман, Д.І. Змитрович, М.П. Ільницький, А.А. Литвиненко, Т.В. Ліснеча, К.І. Людькова, Я.П. Павлович-Сенета, М.С. Рибак, М.В. Різак та інші.